

RAPORT ANUAL
privind Activitatea Comisiei Naționale de Prognoză
în anul 2017¹

1. Cadrul instituțional, obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză

Comisia Națională de Prognoză (CNP) este organizată și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 21/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2007 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Prognoză și a Hotărârii Guvernului nr. 771/2017 pentru stabilirea numărului de posturi și a structurii organizatorice a Comisiei Naționale de Prognoză, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, având rolul de a elabora studii și prognoze pe termen scurt, mediu și lung privind evoluția economiei românești în ansamblu, pe sectoare și în profil teritorial, sinteze macroeconomice, precum și de a fundamenta orientările strategice de dezvoltare și măsurile de politică economică proiectate de Guvern, în concordanță cu Programul de guvernare.

1.1 Dezvoltarea capacității de a fundamenta orientările strategice de dezvoltare

Conform Programului de guvernare pentru perioada 2017-2020, Guvernul României își propune ***"înființarea unei direcții de programare economică în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză care va fundamenta orientările strategice de dezvoltare a României"***.

Având în vedere complexitatea fundamentării orientărilor strategice de dezvoltare, în sensul necesității evaluării atât a efectelor economice și sociale cât și a resurselor umane și financiare, dar și necesitatea unei eventuale prioritizări în implementare în cazul unor resurse limitate, propunerea dezvoltării capacității de programare strategică a Comisiei Naționale de Prognoză va asigura o viziune unitară și

¹ Raportul anual este realizat în temeiul art. 5 din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

corelată asupra perspectivelor de dezvoltare a României și va constitui suportul pentru îmbunătățirea orientărilor strategice.

Prin Ordonanța Guvernului nr. 21/2017 s-au reglementat, în principal, următoarele aspecte:

- completarea obiectivelor CNP cu acela de a fundamenta orientările strategice de dezvoltare și măsurile de politică economică proiectate de Guvern, în concordanță cu Programul de Guvernare;
- reglementarea unor noi atribuții, precum:
 - elaborează, coordonează sau participă la realizarea de strategii naționale și sectoriale de dezvoltare;
 - evaluează efectele macroeconomice și realizează analize de impact pentru măsurile de politică economică, avansând propuneri pentru prioritizarea acestora în concordanță cu obiectivele prevăzute în Programul de Guvernare;
 - realizează evaluări ex-ante și ex-post ale impactului politicilor publice asupra proceselor economice și sociale la nivel macroeconomic și sectorial;
 - fundamentează orientările strategice de dezvoltare a României, în corelare cu prevederile Programului de Guvernare și ale strategiilor naționale, sectoriale și regionale, cu evidențierea priorităților strategice pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare asumate;
 - participă la elaborarea de programe și strategii de dezvoltare regionale și județene și sprijină autoritățile locale cu analize și prognoze pentru fundamentarea proiecțiilor bugetare;
 - efectuează evaluări de impact pentru proiectele de acte normative supuse spre aprobare Guvernului, la cererea inițiatorilor, și comunică prin Consiliul de Programare Economică dacă proiectele de acte normative sunt în concordanță cu Programul de guvernare și direcțiile strategice de dezvoltare;
 - dezvoltă metodologii și modele specifice de evaluare a impactului ex-ante și ex-post și de programare economică;
- înființarea Consiliului de Programare Economică (CPE), organism cu caracter consultativ, fără personalitate juridică;

- introducerea prevederii ca structura organizatorică și numărul maxim de posturi să se aprobe prin Hotărâre de Guvern astfel încât să fie posibilă înființarea unei direcții generale care să aibă ca sarcini exclusive realizarea de analize de impact și de fundamentare a orientărilor strategice și politicilor publice, respectiv: Direcția generală de programare economică.

Prin HG nr. 771/2017 pentru stabilirea numărului de posturi și a structurii organizatorice a Comisiei Naționale de Prognoză, s-au reglementat următoarele schimbări în structura CNP:

- crearea Direcției generale de programare economică, cu două direcții subordonate:
 - Direcția de fundamentare strategii și politici publice
 - Direcția de programare economică
- corespunzător acestei noi structuri se suplimentează numărul de posturi cu 43 locuri, astfel încât numărul maxim propus prin proiectul de HG este de 135 de posturi (exclusiv demnitarul și posturile aferente cabinetului acestuia);
- modificarea structurii organizatorice și funcționale în sensul includerii Direcției generale de programare economică în organigramă și a optimizării structurii Direcției generale de analize și prognoze globale ținând cont de atribuțiile suplimentare ale CNP, astfel încât să se respecte prevederile privind normele de structură.

Numărul de posturi propuse pentru CNP prin proiectul de act normativ se vor ocupa etapizat, cu încadrare în numărul maxim de posturi aprobate în finanțare la nivelul ordonatorului principal de credite și în sumele aprobate prin legile bugetare anuale în bugetul Ministerului Finanțelor Publice la titlul "Cheltuieli de personal".

În acest cadru sunt de precizat și atribuțiile conferite prin lege CNP pe parcursul procesului bugetar:

- Comisia Națională de Prognoză elaborează și comunică previziuni macroeconomice pe baza cărora Ministerul Finanțelor Publice elaborează previziunile bugetare.
- Previziunile macroeconomice și bugetare sunt comparate cu previziunile cele mai recente ale Comisiei Europene și, după caz, cu cele ale altor organisme

independente internaționale. Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene sunt descrise și motivate, în special dacă nivelul sau creșterea variabilelor din ipotezele externe se îndepărtează în mod semnificativ de valorile menționate în previziunile Comisiei Europene.

- Ministerul Finanțelor Publice și Comisia Națională de Prognoză publică pe site, conform competențelor lor legale, previziunile macroeconomice și bugetare oficiale elaborate pentru planificarea bugetară.
- Prognozele indicatorilor macroeconomici și sociali se elaborează de către Comisia Națională de Prognoză, până la data de 1 iunie a anului curent. Aceste prognoze vor fi actualizate, după caz, pe parcursul desfășurării procesului bugetar și vor fi publicate pe site-ul Comisiei Naționale de Prognoză.
- Pe baza prognozelor de toamnă ale Comisiei Naționale de Prognoză sau în cazul modificării ulterioare a legislației din domeniu, în funcție de specificul ordonatorului principal de credite și cu informarea Guvernului, limitele de cheltuieli aprobate și stabilite pe ordonatori principali de credite pot fi redimensionate de către Ministerul Finanțelor Publice.
- Pe baza prognozelor de toamnă ale Comisiei Naționale de Prognoză, Ministerul Finanțelor Publice definitivează proiectele de buget ale ordonatorilor principali de credite și al bugetului propriu și proiectele legilor bugetare anuale, pe care le depune la Guvern, până la data de 1 noiembrie a fiecărui an.

Prin Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, modificată și completată de Legea nr. 377/2013 s-au introdus noi cerințe de calitate și transparență referitoare la cadrul macroeconomic pentru activitatea Comisiei Naționale de Prognoză.

Conform art. 28 din Legea responsabilității fiscal-bugetare, cadrul macroeconomic trebuie să conțină informații privind situația macroeconomică și prognozele pentru anul bugetar curent și 3 ani ulteriori; rezultatele efective ale ultimilor 2 ani bugetari, referitoare la:

- a) produsul intern brut și componentele sale;
- b) indicele prețurilor de consum și deflatorul produsului intern brut;
- c) șomajul și ocuparea forței de muncă;
- d) poziția de cont curent a balanței de plăți;

- e) premisele ce stau la baza prognozelor;
- f) o declarație privind concordanța sau diferențele față de cele mai recente prognoze ale Comisiei Europene. Diferențele semnificative dintre scenariul macrobugetar ales și previziunile Comisiei Europene sunt descrise și motivate, în special dacă nivelul sau creșterea variabilelor din ipotezele externe se îndepărtează în mod semnificativ de valorile menționate în previziunile Comisiei.

Pe lângă această sarcină expresă, **CNP și-a asumat monitorizarea obiectivelor macroeconomice din Programul de guvernare**, respectiv:

- o creștere economică medie anuală de 5,5% pe an în perioada 2017-2020;
- atingerea unui nivel al PIB de 1014 mld. lei în 2020;
- depășirea pragului de 70% din media UE privind PIB/locuitor raportat la puterea de cumpărare standard (PCS).

1.2. Resurse umane

Asigurarea unor prognoze macroeconomice predictibile presupune existența resurselor umane adecvate, atât din punct de vedere numeric, cât mai ales din punct de vedere calitativ.

În prima perioadă a anului 2017, structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză, redusă în anul 2013 ca urmare a aplicării prevederilor O.U.G. nr. 77/2013, a asigurat funcționarea în bune condiții a compartimentelor, serviciilor și direcțiilor de specialitate și a menținut calitatea activității de prognoză, funcționând cu un număr maxim de posturi de 93 conform prevederilor H.G. nr. 515/2013 pentru stabilirea numărului de posturi și a structurii organizatorice a Comisiei Naționale de Prognoză.

În vederea realizării noilor atribuții stabilite prin OG 21/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/2007 privind organizarea și funcționarea Comisiei Naționale de Prognoză, a fost adoptată, în trimestrul III - 2017, Hotărârea Guvernului nr. 771/2017 care prevede că numărul maxim de posturi este de 135 exclusiv demnitarul și posturile aferente cabinetului acestuia.

Din totalul de posturi aprobate, la data de 31.12.2016, 79 posturi erau efectiv ocupate (ceea ce reprezintă circa 57% din total), iar 60 posturi erau vacante.

În anul 2017, din numărul total de angajați 87% erau funcționari publici și 13% reprezentau personal contractual. Din punct de vedere al studiilor absolvite, circa 89% din personal era cu studii superioare, respectiv 81 de persoane. Din acestea, 4 au doctoratul iar 34 persoane au absolvit programe de master.

Structura personalului după studiile absolvite

	număr
Studii superioare de lungă durată, din care cu:	79
- doctorat	4
- masterat	34
Studii medii	8

Și în anul 2017, fluctuația personalului a fost redusă, structura pe grupe de vârstă relevând că ponderea cea mai mică (2% din total) o dețin persoanele tinere sub 30 de ani. La sfârșitul anului 2017, personalul cu o vechime de 10 ani și peste în instituție reprezenta peste 50% din totalul personalului.

Structura personalului pe grupe de vârstă

Grupe de vârstă	Număr persoane
≤ 30 ani	2
31 – 40 ani	19
41 – 50 ani	30
≥ 51 ani	28

În anul 2017, salarizarea personalului s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii - cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Pentru asigurarea îndeplinirii misiunii, scopului și obiectivelor instituției în sfera resurselor umane, în cursul anului 2017, în cadrul perfecționării profesionale, s-a pus accent și pe dezvoltarea aptitudinilor de limba engleză. Personalul a participat la cursul

de limba engleză pentru nivelurile A2 (1), organizat de Școala de Finanțe Publice și Vamă.

1.3. Cheltuielile bugetare

Comisia Națională de Prognoză a avut aprobat, pentru activitatea din cursul anului 2017, un buget de 9.041 mii lei. Execuția bugetară la data de 31.12.2017 a fost în sumă totală de 9.002 mii lei, realizându-se o economie de 39 mii lei, la titlul „Cheltuieli de personal” cu suma de aproximativ 22 mii lei și la titlul „Bunuri și servicii” cu suma de aproximativ 17 mii lei

În structura bugetului ponderea cheltuielilor au reprezentat-o cheltuielile de personal, respectiv aproximativ 91%, urmate de cheltuielile cu bunuri și servicii, în proporție de aproximativ 7% și cheltuielile de capital în proporție de aproximativ 2%.

2. Activități și rezultate ale Comisiei Naționale de Prognoză

2.1 Prognozele pe termen scurt, mediu și lung realizate în anul 2017

Obiectivul principal al activității Comisiei Naționale de Prognoză îl reprezintă elaborarea de prognoze **pe termen scurt, mediu și lung** cu un grad ridicat de predictibilitate.

- **Prognozele pe termen scurt**, respectiv evoluțiile lunare sau trimestriale ale unor indicatori macroeconomici, se realizează ca etapă pregătitoare a prognozelor pe termen mediu.

În acest cadru, s-a dezvoltat - atât ca sferă de analiză, cât și din punct de vedere al prezentării - **Prognoza pe termen scurt în industrie, care reprezintă o prognoză trimestrială pentru activitatea industrială bazată pe o anchetă de conjunctură proprie**, desfășurată la agenții economici din industrie. Specific este faptul că ancheta de conjunctură a Comisiei Naționale de Prognoză, spre deosebire de cele ale Institutului Național de Statistică și Băncii Naționale a României, se bazează pe evaluări cantitative, ceea ce permite proiecția evoluției trimestriale a indicatorilor macroeconomici.

Cele 4 anchete de conjunctură din anul 2017 au avut la bază un eșantion de 484 agenți economici reprezentând rezultatul unei rate de sondaj de 12,64% și furnizând o rată de acoperire de circa 70%. Chestionarul folosit asigură evidențierea tendințelor de manifestare a unui număr de 14 indicatori în cadrul sectorului industrial.

Important de menționat este faptul că, din datele comunicate de agenții economici în cadrul acestui chestionar, se obțin informații pentru doi indicatori care nu sunt urmăriți statistic, respectiv: stocurile de materii prime și gradul de utilizare a capacităților de producție.

Datele și informațiile obținute sunt utilizate în cadrul modelului economico-matematic de prognoză trimestrială în domeniul industriei, care oferă ca rezultată dinamica principalilor indicatori: producție, productivitate, cerere, stocuri.

Rezultatele prognozelor în sectorul industrial, realizate pe baza anchetelor de conjunctură, **sunt publicate pe site-ul CNP și în buletinele trimestriale ale instituției.**

În urma implementării proiectului *Îmbunătățirea capacității instituționale, de evaluare și formulare de politici macroeconomice în domeniul convergenței economice cu UE a Comisiei Naționale de Prognoză* pe parcursul anului 2017 s-a realizat lucrarea **„Prognoza macroeconomică pe termen scurt”**. Prognoza pe termen scurt s-a realizat folosind macromodelul economiei românești, respectiv blocul adițional al estimărilor trimestriale, fiind utilizate premisele teoretice și metodologice Box and Jenkins (1976). Datorită faptului că datele prezintă fenomene de ciclicitate și periodicitate, pentru estimările trimestriale s-au folosit modelele cu medii mobile (ARIMA), cu sezonabilitate. Indicatorii trimestriali prognozați cu ajutorul acestei metode sunt: produsul intern brut, cheltuiala de consum a gospodăriilor populației, consumul guvernamental, formarea brută de capital fix, importul de bunuri, exportul de bunuri, indicele prețurilor de consum, cursul de schimb lei/euro, veniturile bugetare și cheltuielile bugetare.

În anul 2017, în lunile martie și septembrie, s-a elaborat **prognoza indicatorilor macroeconomici pentru notificarea fiscală**, care include prognoza veniturii naționale brut și prognoza formării brute de capital fix din sectorul public și sectorul privat. Acești indicatori sunt incluși în raportarea către Eurostat a deficitului guvernamental și a nivelului datoriei de către INS, în concordanță cu Regulamentul Consiliului nr. 479/2009 cu amendamentele ulterioare.

De asemenea, a fost elaborată și **prognoza cursului de schimb pentru majoritatea valurilor** țărilor de unde se importă medicamente, utilizată de Ministerul Sănătății la calculul prețurilor interne pentru medicamente.

În cadrul prognozelor pe termen scurt se include și **prognoza privind puterea de cumpărare a funcționarilor publici**, bazată pe evoluția câștigurilor salariale pentru această categorie și realizată în cadrul „exercițiului de prognoză” al Eurostat. Această prognoză se referă la perioada iunie an precedent – iunie an curent și necesită prognoza lunară a câștigurilor salariale și a inflației în anul curent.

➤ **Prognoza pe termen mediu** reprezintă activitatea principală, aceasta constituind și baza pentru proiectele de buget.

În cursul anului 2017 s-au realizat 4 prognoze macroeconomice pe termen mediu 2017 – 2020/2021 (de iarnă, de primăvară, preliminară de toamnă și de toamnă), ca bază pentru elaborarea Programului de Convergență 2017-2020, a Strategiei fiscal-bugetare 2017-2020 sau pentru proiectele bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anii 2017 și 2018. Aceste prognoze cuprind principalii indicatori macroeconomici pentru anul curent și următorii 4 ani. Principalele prognoze sunt realizate, în general, odată cu cele ale Comisiei Europene, respectiv: Prognoza de iarnă, Prognoza de primăvară și Prognoza de toamnă și sunt publicate pe site-ul propriu www.cnp.ro. Ele sunt sincronizate cu procedurile anuale de supraveghere a ciclului economic, cunoscut sub numele de Semestrul European.

Creșterea economică ridicată a fost conform Programului de guvernare. Din acest punct de vedere, prin Prognoza de iarnă publicată în luna ianuarie, care a stat la baza elaborării cadrului macroeconomic al bugetului pe anul 2017, Comisia Națională de Prognoză a fost singura instituție de specialitate din România care a arătat că în acest an este posibilă o creștere economică de 5,2%, iar pe termen mediu, până în anul 2020 să se mențină acest ritm ridicat. La acel moment instituțiile internaționale (CE și FMI) estimau o creștere economică cu cel puțin un punct procentual sub Comisia Națională de Prognoză.

Cu acea ocazie s-a efectuat și o evaluare detaliată a impactului măsurilor din Programul de guvernare.

Efectul stimulator în economie al măsurilor din Programul de guvernare este evaluat la circa 1 punct procentual asupra creșterii economice, comparativ cu prognoza de toamnă 2016. Efectele se vor regăsi mai rapid în majorarea consumului populației, astfel încât acesta se va majora suplimentar cu 1,8 puncte procentuale, în timp ce importurile de bunuri și servicii se vor majora suplimentar cu 0,7 puncte procentuale. Impactul asupra investițiilor brute (FBCF) este estimat la 0,3 puncte procentuale;

Realizările statistice **au confirmat și depășit prognoza CNP, înregistrându-se în anul 2017** o dinamică a produsului intern brut de 6,9% față de 2016. România a înregistrat al șaptelea an consecutiv de creștere economică.

Valoarea nominală a produsului intern brut realizată în 2017 a fost de 858,3 mld. lei față de 815,2 mld. lei cât se estima la elaborarea legii bugetului de stat (+43 mld. lei). Diferența se explică, pe de o parte, prin plusul de 3,8 mld. lei în valoarea produsului intern brut pentru anul 2016 publicată de Institutul Național de Statistică față de valoarea estimată la elaborarea bugetului, precum și prin creșterea nominală în 2017 mai mare a produsului intern brut, respectiv 12,6% față de 7,5% cât s-a prognozat inițial.

Creșterea economică s-a datorat contribuției pozitive a cererii interne, atât pentru consum cât și pentru investiții, de 7,7 procente, în condițiile în care exportul net a avut o contribuție negativă de -0,8 procente.

Datele arată **că anul 2017 a fost un an foarte bun din punct de vedere al investițiilor**. Investițiile nete din economia națională (care reprezintă o parte din FBCF pentru că sunt doar cele realizate de sectorul bugetar și societățile comerciale) s-au majorat cu 6,4% în 2017 față de 2016. În anul 2016 investițiile nete s-au redus cu 3,3%. Astfel, în anul 2017 investițiile brute din economie (formarea brută de capital fix) s-au majorat cu 4,7% față de 2016, când acestea s-au redus cu 2%. Dinamica din anul 2017 a fost a doua de după criză. În anul 2015 s-a mai înregistrat o dinamică de 7,4%. Formarea brută de capital fix reprezintă unul din principalii factori care îmbunătățește nivelul produsului intern brut potențial. Semnificativ este că acumularea de capital (formarea brută de capital care include și stocurile) a avut o dinamică de 5,2%.

În anul 2017, consumul final s-a majorat cu 8,4%, iar consumul populației cu 10,2% însă consumul populației nu a fost singurul motor de creștere ca în anul 2016. Spre deosebire de anul 2016 când consumul populației a avut o contribuție exclusivă la creșterea economică, **în anul 2017 contribuția acestuia a fost completată de contribuția pozitivă a investițiilor (formarea brută de capital fix)**. În 2017 contribuția consumului final total a fost de 6,5 procente din creșterea economică. Pentru comparație, în anul 2016, contribuția consumului a fost de 5,2 procente din creșterea PIB de 4,8%.

Având în vedere cerințele semestrului european și ale Programului de Convergență, CNP realizează **prognoza produsului intern brut la puterea de cumpărare standard (PCS) și a convergenței reale**.

Conform prognozei CNP, s-a estimat o convergență reală, evaluată prin raportul dintre produsul intern brut (PIB) pe locuitor la puterea de cumpărare standard și media lui la nivelul UE28, de 62% pentru anul 2016 și de 64-65% pentru anul 2018, iar pentru anul 2020 s-a prognozat atingerea pragului de 70%.

În anul 2017, România s-a situat pe locul 26 din punct de vedere al **convergenței reale** (conform datelor provizorii publicate de Eurostat în iunie 2018), având un produs intern brut pe locuitor la puterea de cumpărare standard care a reprezentat 63% din media UE, comparativ cu 39,2% din media UE28 în 2006. Față de anul dinaintea aderării la UE, România a înregistrat a doua cea mai mare reducere de decalaj față de media UE28 între statele membre, respectiv cu 23,8 puncte procentuale.

➤ **Prognoza în profil teritorial** este elaborată ulterior principalelor prognoze la nivel național (iarnă, primăvară, toamnă) și se referă atât la cele 42 de județe, cât și la cele 8 regiuni de dezvoltare. Această prognoză are caracter singular în România și se bazează pe o metodologie specifică, elaborată în cadrul CNP, care beneficiază de informațiile oferite de compartimentele regionale.

La nivel de **regiune și județ** se prognozează indicatori privind **creșterea economică** (produsul intern brut și valoarea adăugată brută pe ramuri, produsul intern brut pe cap de locuitor) și indicatori privind **forța de muncă** (populația ocupată, câștigul salarial, numărul de salariați, numărul de șomeri, rata șomajului). Rezultatele prognozelor în profil teritorial, atât varianta de primăvară, cât și cea de toamnă, au fost valorificate de MFP și ANAF, fiind publicate și pe site-ul CNP.

Realizarea prognozei în profil teritorial în cazul produsului în cazul produsului intern brut reprezintă un proces dificil, necesitând o estimare proprie pentru doi ani anteriori intervalului de prognoză, dat fiind lipsa datelor statistice.

➤ Un domeniu specific activității de previziune din cadrul CNP îl reprezintă **prognozele sectoriale** care au în general același orizont de timp ca prognozele pe termen mediu, dintre care sunt de remarcat:

- Prognoza activității de transport.
- Prognoza echilibrului energetic.

- Prognoza energiei electrice.
 - Prognoza indicilor valorii producției agricole
 - Prognoza comerțului exterior.
- **Prognoza pe termen lung** are în vedere un număr mai mic de indicatori, respectiv produsul intern brut, inflația, exportul, importul și balanța comercială, populația activă, numărul de salariați, câștigul salarial mediu brut.

Principala prognoză pe termen lung are ca orizont final anul 2030, rezultatele fiind valorificate atât în cadrul Programului de Convergență pentru evaluarea sustenabilității finanțelor publice pe termen lung, cât și la fundamentarea prognozelor sectoriale pe termen lung.

2.2 Elaborarea documentelor programatice

O activitate de importanță deosebită a reprezentat-o participarea la elaborarea și actualizarea anuală a documentelor programatice pe care România trebuie să le pregătească în calitate de țară membră, precum și la elaborarea strategiilor naționale.

Astfel, în conformitate cu prevederile privind elaborarea **Strategiei fiscal bugetare**, CNP și-a adus contribuția în următoarele domenii:

- Analiza datelor și estimarea evoluției principalilor indicatori macroeconomici și sociali în anul 2017 și prognoza acestora pentru perioada 2018 - 2020.
- Elaborarea și prezentarea prognozei macroeconomice în profil teritorial.
- Prognoza numărului de pensionari și a pensiei medii.

În baza acțiunilor întreprinse, CNP a elaborat următoarele capitole din Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2018 – 2020:

- Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești
- Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2018 – 2020/2021)
- Potențiale riscuri asociate perspectivei economice
- Diferențe față de varianta anterioară a Strategiei.

CNP a participat la elaborarea **Raportului privind situația economică și bugetară pe primele șase luni ale anului 2017**, care, conform Legii responsabilității

fiscal-bugetare, trebuie realizat până la sfârșitul lunii iulie a fiecărui an, cu prezentarea evoluțiilor macroeconomice recente ale economiei românești. În același context, CNP a contribuit la realizarea raportului privind execuția bugetară pe anul 2016.

CNP a participat la elaborarea **Raportului privind bugetul de stat pe anul 2018**, respectiv cu capitolele privind: cadrul macroeconomic intern în anii 2016 – 2017; evoluții și tendințe macroeconomice interne 2017-2021; potențiale riscuri fiscal-bugetare ale bugetului pe anul 2018 și orizontul 2019-2021.

Un al doilea document programatic la care Comisia Națională de Prognoză a participat a fost **Programul de Convergență** care reprezintă un program multianual care fundamentează și evidențiază calitatea și consistența politicilor macroeconomice de creștere și stabilitate economică și bugetară, dar și a perspectivelor de convergență reală și nominală a statelor membre care nu au aderat la moneda euro. Capitolele aflate în responsabilitatea CNP referitoare la evoluțiile macroeconomice – analiză și prognoză din Programul de Convergență 2017 - 2020 au fost:

- ipoteze privind economia la nivel global;
- evoluții macroeconomice recente în România;
- evoluții ciclice, respectiv estimarea PIB potențial și a output-gap;
- scenariul de dezvoltare pe termen mediu; balanțe sectoriale;
- comparația cu varianta precedentă a programului de convergență, respectiv riscuri pentru economie;
- sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

Programul Național de Reformă (PNR) 2017 include reformele pe termen lung și reformele pe termen scurt și mediu prevăzute în PNR 2016, dar propune și reforme noi, derivate din specificul obiectivelor Strategiei Europa 2020 și al documentelor aferente. Comisia Națională de Prognoză a fost responsabilă cu domeniul macroeconomic al PNR (Capitolul 2. Context și scenariu macroeconomic). În luna octombrie 2017, CNP a elaborat contribuția sa la actualizarea cu cele mai recente evoluții economice a Raportului anual privind implementarea PNR în anul 2017 și a recomandărilor specifice de țară (stadiu la 31 octombrie 2017).

Prognoza indicatorilor macroeconomici pentru **Resursele bugetului UE** a fost elaborată și transmisă direcției de specialitate din Ministerul Finanțelor Publice responsabilă cu transmiterea la CE a datelor specifice pentru România în vederea

revizuirii bazelor TVA și VNB pentru resursele proprii 2017 și a prognozei bazelor TVA și VNB pentru resursele proprii ale UE în anul 2018.

2.3 Studiile de analiză și impact

O activitate importantă a CNP o reprezintă studiile de analiză și impact: impact macroeconomic asupra producției de bunuri și servicii, impact asupra nivelului prețurilor, impact asupra volumului importurilor și exporturilor, impact asupra ratei de ocupare a forței de muncă și asupra ratei șomajului, impact asupra mediului concurențial.

Prin prognozele sale sectoriale, care completează rolul deja recunoscut al analizelor de expert, CNP joacă un rol important în evaluarea impactului (studii de caz etc.) ca instrument necesar în evaluarea politicilor publice.

➤ Un studiu de amploare a fost cel cu privire la **Efectele Brexit asupra economiei românești - oportunități și provocări**. Rezultatele din evaluare sunt:

- importurile sunt descurajate, fiind mai scumpe fapt pozitiv pentru acoperirea cererii interne într-o proporție sporită din producția națională, dar negativ pentru importurile de bunuri intermediare necesare în producție;
- exporturile intra-comunitare sunt favorizate;
- în măsura în care cursul de schimb se va reflecta în prețurile de consum dar și în cazul produselor al căror preț se raportează la euro puterea de cumpărare se poate diminua;
- creditarea și-ar putea continua tendința pozitivă de accesare a creditelor în moneda națională;
- creșterea veniturilor salariale în sectorul privat, la societățile (mai ales multinaționale, filiale) unde salariile sunt stabilite în euro;
- veniturile bugetare s-ar putea majora datorită bazelor nominale de impozitare mai mari; cheltuielile cu bunurile și serviciile s-ar putea majora, dar nesemnificativ.

Comerțul exterior al României rămâne în mare parte în consens cu prognoza prezentată și utilizată la fundamentarea bugetului (prognoza de iarnă 2017).

Exportul de bunuri – luând în considerare atât efectul direct pe relația cu Marea Britanie, de circa 100 mil. euro cât și efectul indirect al unei reduceri a creșterii economice în principalele țări europene partenere – este estimat în analiza de impact că s-ar putea reduce cu maxim 200 mil euro;

- Există o mare probabilitate ca acest impact să fie absorbit ca urmare a posibilității de penetrare a autoturismelor românești în țările europene atunci când apar dificultăți economice (precum s-a întâmplat în primii ani de după criză);
- Importul de bunuri s-ar putea diminua cu circa 250 mil. euro;

Deși cel mai mare impact este așteptat pe investiții de portofoliu (evaluare BERD) aversiunea la risc a investitorilor se poate manifesta pe termen scurt și asupra ISD-urilor.

- Analizele pe componente, inclusiv prin considerarea impactului importului mai necompetitiv de bunuri de capital, **au condus la o evaluare a impactului asupra formării brute de capital fix de 0,17 puncte procentuale;**

Impactul asupra PIB este de apropiat de estimările anterioare, în condițiile în care se așteaptă ca pe termen scurt și mediu efectele negative să fie mai degrabă la nivelul Marii Britanii decât în rândul UE27, adică o încetinire a creșterii economice a României, cu circa 0,2 puncte procentuale, echivalentul unei pierderi de PIB de maximum 1,6 mld lei.

- Un alt studiu important l-a reprezentat analiza **contractelor de muncă cu timp parțial**. Studiul a fundamentat măsura privind alinierea CAS la salariul minim pentru cei cu contract de muncă cu timp parțial.

Din analiză au reieșit următoarele concluzii:

- există circa 1,1-1,2 mil. contracte de muncă cu timp parțial;
- aproximativ 710 mii asigurați cu contracte de muncă cu timp parțial, au un venit mediu brut de 903 lei/lunar (decembrie 2016);
- 370 mii salariați activi au un singur contract de muncă cu timp parțial;
- circa 282 mii persoane deși aveau contract de muncă cu normă întreagă erau înregistrați la Casa de Pensii cu un venit mediu brut de 753 lei, adică la 60,2 % din salariul de baza minim brut de 1250 lei.

Studiul realizat a stat la baza notei de fundamentare a Ordonanței Guvernului nr. 4/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2005 privind Codul fiscal.

➤ **Măsurile fiscale avute în vedere de MFP au fost însoțite de impactul economic și social determinat de CNP.** Concluziile cuprinse și în Nota de fundamentare a Ordonanței cu măsurile fiscale sunt:

- **Măsurile fiscale propuse în domeniul impozitului pe venit** au un impact economic semnificativ.

Creșterea puterii de cumpărare în urma majorării veniturilor lucrătorilor va stimula cererea internă pentru consum și investiții. Ca urmare a cererii interne suplimentare – în condiții de echilibru între cerere și ofertă și a unei contribuții stabile a importului la acoperirea cererii – produsul intern brut poate înregistra în anul 2018 o creștere adițională față de scenariul de bază de circa un punct procentual. Acest impact compensează impactul negativ al măsurilor fiscale propuse care reduc veniturile din economie prin sarcină fiscală suplimentară și asigură un spațiu suficient pentru realizarea cadrului macroeconomic stabilit pentru proiecția bugetară.

Ca urmare a efectelor de multiplicare economică evidențiată se estimează că obligațiile și încasările la bugetul general consolidat se vor majora prin veniturile bugetare de runda a doua care pot ajunge și până la 50% din impactul bugetar negativ direct.

Măsurile fiscale propuse în domeniul impozitului pe venit au, de asemenea, un impact social semnificativ. În primul rând veniturile și câștigurile salariale nete se vor majora, asigurând creșterea puterii de cumpărare a lucrătorilor, fără o presiune suplimentară asupra costului forței de muncă a angajatorilor.

Acoperirea cererii ca urmare a creșterii puterii de cumpărare va presupune indirect și locuri de muncă noi pentru oferta suplimentară necesară dar și o intensitate mai mare a muncii, care se va reflecta în venituri mai ridicate. În condițiile unui transfer bugetar către angajați de circa 13,7 miliarde lei în anul 2018 și a creșterii economice suplimentare se estimează că este posibil să se creeze un număr de circa 50 mii locuri de muncă.

- La nivel macroeconomic, **reducerea cotei totale a contribuțiilor sociale obligatorii cu 2 puncte procentuale concomitent cu măsura ca obligațiile**

privind contribuțiile sociale (CAS și CASS) să fie ale persoanelor fizice, are un impact nesemnificativ. Costul forței de muncă nu se majorează decât marginal în cazul unor contracte negociate anterior în valoare netă. Ca urmare competitivitatea firmelor nu va fi afectată.

Semnificativ este impactul asupra mediului de afaceri din perspectiva simplificării administrative. Reducerea numărului de contribuții sociale și mai ales eliminarea obligațiilor angajatorului va asigura și o simplificare a operațiunilor contabile. Impactul este mai pronunțat asupra întreprinderilor mici și mijlocii având în vedere că acestea au la dispoziție mult mai puține resurse materiale și de timp disponibile pentru a face față obligațiilor impuse de reglementări.

- **Comisia Națională de Prognoză a coordonat elaborarea Raportului privind *Recomandarea Consiliului Uniunii Europene cu scopul de a corecta abaterea semnificativă de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu, constatată în România.*** În data de 22 mai 2017 Comisia Europeană a emis o avertizare către România și a propus Consiliului Uniunii Europene să lanseze procedura de deviere semnificativă. În acest sens, Consiliul a solicitat ca România să prezinte până la data de 15 octombrie 2017, un raport referitor la măsurile pe care le-a întreprins pentru a da curs recomandării Consiliului UE. Prin raport se subliniază caracterul sustenabil al creșterii economice, precum și politicile întreprinse pentru reducerea deficitului bugetar și asigurarea nivelului programat de 2,96%. Totodată s eprezintă perspectivele pentru PIB potențial, output gap și deficit structural.

În cursul anului 2017 s-au elaborat în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză o serie de studii macroeconomice, unele având caracter de noutate. Dintre aceste studii pot fi menționate:

- **Industria de rețea – prezent și perspective.** Principalele industrii de rețea, reglementate la nivelul UE, sunt energia, transporturile și comunicațiile electronice.
 - Acestea contribuie la producerea, conform raportului CE Market Functioning in Network Industries - Electronic Communications, Energy and Transport, la nivelul Uniunii Europene, a cca. 9% din valoarea adăugată brută și concentrează cca. 6% din populația ocupată.

- În România, în cele trei domenii de activitate (*definite conform CAEN – Rev. 2*) își desfășoară activitatea cca. 7,5% din populația ocupată, acestea participând cu cca. 14,5% la crearea valorii adăugate brute.
- Se observă că în perioada 2011-2016, economia României a înregistrat evoluții pozitive și o îmbunătățire semnificativă a eficienței energetice, cel puțin din punctul de vedere al consumului de energie electrică.
- La sfârșitul anului 2016, ponderea consumului clienților finali eligibili în total consum clienți finali de gaze naturale reprezenta 67%.
- La 31 decembrie 2013 a fost finalizat procesul de reglementare a prețurilor la energia electrică pentru consumatorii non-casnici, urmând ca la 31 decembrie 2017 să se finalizeze pentru consumatorii casnici. În ceea ce privește liberalizarea prețului la gazele naturale, până în prezent, au avut loc 6 etape de majorare a prețurilor reglementate pentru consumatorii non-casnici și 4 etape de majorare pentru consumatorii casnici. Conform unui studiu efectuat de Energie Control Austria, dacă se ia în calcul paritatea puterii de cumpărare, prețul energiei electrice a depășit media statelor analizate cu 15,6%, iar cel al gazelor naturale a fost mai mic cu 18,5%.
- Activitatea de transport joacă un rol esențial în dezvoltarea economică și socială a societății, asigurând accesul la locurile de muncă sau agrement, locuințe, bunuri și servicii, etc. În România, activitatea din transporturi (*definită conform CAEN – Rev. 2*) contribuie cu cca. 6% la valoarea adăugată brută și absoarbe aproximativ 5,8% din numărul mediu de salariați din economie.
- Comunicațiile electronice au înregistrat un succes notabil în țara noastră, pe fondul cererii în continuă creștere, stimulată de sporirea puterii de cumpărare și de preferințele de consum ale utilizatorilor. Sectorul (*definit conform CAEN – Rev. 2*) contribuie cu circa 4,0% la crearea valorii adăugate brute și oferă locuri de muncă pentru aproape 2,0% din populația ocupată.

Analiza a fost publicată în Buletinul trimestrial nr. 1-2/2017 al Comisiei Naționale de Prognoză.

- **Sistemul de pensii private în anul 2016.** Având o istorie relativ recentă, de numai 10 ani (al treilea pilon începând din a doua jumătate a anului 2007 și al doilea pilon

începând din mai 2008), implementarea sistemelor de pensii private din România a fost realizată cu succes.

- La sfârșitul anului 2016 activele totale aflate în administrare la nivelul întregului sistem de pensii private, incluzând cei doi piloni capitalizați – obligatoriu și facultativ – administrați privat, erau de 33 miliarde lei, în creștere cu 27,2% față de sfârșitul anului 2015. Astfel, la sfârșitul anului 2016, activele totale reprezentau 4,3% din PIB, în timp ce valoarea înregistrată la 31 decembrie 2015 a fost de 3,6%.
- La sfârșitul anului 2016, un număr de 6798,4 mii de persoane erau înregistrate în Registrul participanților, în creștere cu 3,7% mai mult decât la sfârșitul anului 2015.
- Pe parcursul anilor, numărul fondurilor și al administratorilor s-a redus: dacă în anul 2008 existau 14 fonduri, în prezent au rămas doar 7.
- Rata medie ponderată de rentabilitate a tuturor fondurilor de pensii private a avut o evoluție oscilantă pe parcursul anului, atingând un maxim în luna martie 2016 și încheind anul cu o valoare de 3,73%.

Analiza a fost publicată în Buletinul trimestrial nr. 1-2/2017 al Comisiei Naționale de Prognoză.

➤ **Evoluția productivității muncii pe termen mediu.** În ultimii ani, produsul intern brut a înregistrat dinamici de peste 3% în anii 2013-2014 (3,5% în 2013 și 3,1% în 2014) și chiar de 4% în 2015 și de 4,8% în 2016. Populația ocupată, în schimb, a înregistrat dinamici negative, cu excepția anului 2014. În aceste condiții, productivitatea muncii a fost superioară creșterii economice, de peste 4-5%, fiind printre cele mai mari din UE28.

- Este de subliniat o caracteristică a pieței muncii în România, respectiv existența unui număr mare de persoane cu contracte de muncă cu timp parțial, ceea ce a făcut ca numărul orelor lucrate de o persoană ocupată să fie în scădere.
- Comparativ cu evoluția în UE28, este de remarcat faptul că România a avut în perioada 2013-2016 una dintre cele mai ridicate productivități ale muncii, în anul 2016 fiind chiar lideră, cu o creștere a productivității de 5,8%, comparativ cu media în UE28 de 0,7%.

- Creșterea productivității muncii reprezintă nu numai o măsură a performanței economiei unei țări, ci și un motor al îmbunătățirii standardului de viață al locuitorilor săi. În condițiile în care populația totală a României a scăzut an de an, produsul intern brut pe locuitor s-a majorat în corelație cu creșterea productivității muncii. Nivelul de trai al populației a fost cu 18,4% peste cel din anul 2012.

Analiza a fost publicată în Buletinul trimestrial nr. 3/2017 al Comisiei Naționale de Prognoză.

➤ **Situația plăților restante și a arieratelor din economia românească în perioada 2012 – 2016.** Plățile restante la nivelul economiei naționale au scăzut cu 2,4% în anul 2016, comparativ cu anul 2015 și cu 6,7% față de maximumul perioadei atins în 2013.

- Evoluția în structură a plăților restante scoate în evidență. faptul că plățile restante interîntreprinderi (furnizori și obligații restante față de alți creditori) dețin ponderea cea mai mare, respectiv 64,8% din total, urmată de plățile restante către bugetul consolidat (24,1%).
- În structura pe ramuri a plăților restante se poate constata că industria și comerțul dețin ponderile cele mai ridicate în total plăți restante, de 41,6% din total și respectiv 18,8%.
- La nivelul anului 2016, arieratele (ca pondere în PIB) au scăzut, atingând 7,0% din PIB față de 7,9% în 2015 și 8,5% în 2014. Acesta reprezintă cel mai redus nivel din ultimii cinci ani.
- Ramurile industrie și comerț dețin ponderile cele mai mari în totalul arieratelor din economie. Dacă în ceea ce privește ramura comerț, ponderea a rămas relativ constantă în ultimii ani la circa 20%, în 2016 ramura industrie a avut o contribuție de 39,2%, în creștere cu aproape 3 puncte procentuale față de anul anterior.

Analiza a fost publicată în Buletinul trimestrial nr. 3/2017 al Comisiei Naționale de Prognoză.

➤ **Veniturile populației după 10 ani de țară membră a UE.** Deși România este membră UE de 10 ani, perioadă în care performanțele economice au fost semnificative, remunerarea salariaților, componentă care asigură 90% din veniturile

populației a avut o evoluție nesatisfăcătoare. În primul an de apartenență la UE, anul 2007, remunerarea salariaților reprezenta 36,8% din produsul intern brut. Maximul a fost atins în anul 2008, cu o pondere de 39,3%. După criză ponderea remunerației salariaților s-a redus constant, ceea ce arată o evoluție inferioară PIB-ului. S-a ajuns astfel la un minim de 31,7% în anul 2013. Ulterior s-a revenit pe un trend ascendent, dar moderat, până la o pondere în PIB de 34,2% în anul 2016.

- Rezultă că cei 10 ani de țară membră a UE s-au caracterizat mai degrabă printr-o repartizare a dezvoltării în favoarea capitalului și nu a muncii.
- Principala sursă de formare a veniturilor totale o reprezintă veniturile bănești. Dinamica acestora pe perioada 2008-2016 a fost influențată de o serie de factori legați de schimbarea politicilor economice, financiare, fiscale și monetare, care au avut ca rezultat creșterea rapidă și accentuată a câștigurilor salariale, prestațiilor sociale, etc.
- În structura veniturilor bănești ale gospodăriilor, salariile brute și alte drepturi salariale au deținut o pondere importantă (62,7%, în anul 2008 respectiv 65,7% în anul 2016).
- Distribuția veniturilor determină diferențe sensibile între veniturile categoriilor de gospodării analizate. Astfel, dacă se au în vedere veniturile medii ale gospodăriilor grupate după statutul ocupațional al capului gospodăriei se poate constata că cele mai mari venituri le-au realizat gospodăriile de salariați, iar cele mai mici gospodăriile de șomeri.

Analiza a fost publicată în Buletinul trimestrial nr. 4/2017 al Comisiei Naționale de Prognoză.

2.4 Perfecționarea metodelor și tehnicilor de previziune; extinderea modelării ca metodă de previziune

În acest context, este de subliniat că cele trei prognoze anuale oficiale se realizează în colaborare cu experții DG ECFIN (Comisia Europeană), care, la rândul lor, realizează o prognoză proprie pentru România, ca de altfel pentru toate statele membre. Aceste prognoze se dezbate în ședințe publice la Bruxelles. Printr-o colaborare deosebită cu experții CE s-a reușit atât convergența sporită a prognozelor, cât și o evaluare realistă a evoluției economiei românești.

Principalele rezultate în perfecționarea activității de prognoză au vizat:

➤ **Activități de armonizare a metodelor și tehnicilor de prognoză cu cerințele Uniunii Europene**, printre care:

- Armonizarea metodei de calcul al produsului intern brut potențial și a output-gap, precum și a deficitului structural.
- Calculul costului unitar cu forța de muncă, real și nominal, în conformitate cu metodologiile utilizate în Uniunea Europeană.
- Utilizarea modelelor „punte” (*Bridge models*) în prognoza trimestrială a produsului intern brut.

➤ **Extinderea sferei de analiză și prognoză macroeconomică:**

- Analize și perspective economice pe județe și regiuni, cuprinzând poziția județului în economie și regiune, economia județului, starea infrastructurii rutiere, situația financiară a societăților comerciale, demografia întreprinderilor și perspective de dezvoltare;
- Analiza privind demografia întreprinderilor – intrări și ieșiri de pe piață – care arată că, într-o perioadă mai dificilă, pot apărea mai multe ieșiri de pe piață, dar important este ca soldul mișcării firmelor să fie pozitiv.
- Utilizarea datelor din anchetele de conjunctură pentru prognoza creșterii produsului intern brut trimestrial.

CNP utilizează modele cu caracter de unicat în România cu impact direct în calitatea prognozelor macroeconomice:

- **Modelul european de estimare și prognoză a PIB potențial.** În perioada 2003-2016 output-gap a traversat două faze importante, respectiv: (i) valori puternic pozitive în perioada 2003-2008, ajungând la 7,5% din PIB potențial în anul 2008 și (ii) valori negative începând cu anul 2009 când s-a instalat recesiunea. Aceste valori negative s-au înregistrat în ciuda unei pierderi considerabile de potențial. Trebuie menționat că și atunci când creșterea economică a devenit pozitivă output-gap s-a situat la valori negative. Pe termen mediu estimăm că România este pe cale să își refacă potențialul de creștere, puternic afectat de criza economico-financiară.

- **Modelul economiei românești**, cunoscut sub denumirea Modelul Dobrescu este un model macroeconometric, organizat în 8 secțiuni, și anume:
 - Ocupare, capital, venituri din muncă;
 - Funcția de producție macroeconomică și output-gap;
 - Absorbția internă și comerț exterior;
 - Prețuri, curs de schimb, alte variabile monetare;
 - Bugetul general consolidat (BGC) și datoria publică;
 - Balanța de plăți și datoria externă;
 - Structura sectorială a economiei;
 - Consumul de energie primară și emisiile de CO2.
- **Modelul PROST** (*Pension Reform Options Simulation Toolkit* - PROST) este format dintr-un set de instrumente care permit simularea mai multor opțiuni de reformă a pensiilor, fiind folosit de către Banca Mondială. Cu ajutorul acestui set de instrumente sunt modelate contribuțiile și drepturile la pensii, alături de veniturile și cheltuielile din sistem, pentru o lungă perioadă de timp în viitor. În plus, modelul este util în luarea deciziilor în materie de politici publice bazate pe dovezi clare, reunind astfel analiza cantitativă și calitativă ale regimurilor de pensii.

Modelul utilizează date particulare fiecărei țări, oferite de către Comisia Europeană, și generează proiecții ale populației, care, combinate cu ipotezele economice, sunt întrebuințate pentru a prognoza volumele viitoare de contribuitori și beneficiari ai sistemului de pensii, fluxurile de venituri și cheltuieli și balanțele fiscale.

Rezultatele modelului PROST sunt utilizate de MFP și CNP pentru evaluarea sustenabilității pensiilor pe termen lung și concluziile se prezintă în grupul de specialitate al ECOFIN și în Programul de Convergență.

- **Modelul HEROM** este utilizat la calculul impactului ex-ante și ex-post al absorbției fondurilor europene. Modelul este unul structural, bazat pe fundamente micro-economice: latura ofertei include principalele mecanisme prin care Fondurile Structurale și de Coeziune influențează potențialul productiv

(externalități directe asupra output-ului). Sunt incluse, de asemenea externalități indirecte ale factorilor de producție (capital și forță de muncă).

- **Micromodelul de determinare a impactului macroeconomic și bugetar de runda a doua al politicilor publice** se bazează pe datele din Conturi Naționale, respectiv structura pe utilizări a PIB. Impactul macroeconomic se estimează plecând de la volumul stimulilor fiscali-bugetari (reducere de venituri sau creștere de cheltuieli), determinându-se în prima fază impactul acestora asupra consumului și formării brute de capital fix. Separat, valoarea veniturilor bugetare neîncasate care rămân în economie, ca urmare a unei măsuri de relaxare fiscală, este prelucrată în micromodel ținând seama de destinații (investiții și consum) și de sistemul fiscal din perioada respectivă, estimându-se veniturile bugetare de runda a doua, care astfel reduc impactul negativ inițial al reducerii veniturilor bugetare.
- **Model de estimare ex-ante a impactului majorării salariului minim în economie.** Metodologia de estimare a impactului face distincție între câștigul din sectorul bugetar și cel concurențial. Acest aspect este relevant datorită modului diferit de transmitere a efectelor creșterii salariului minim brut garantat în plată, dar mai ales datorită faptului că permite identificarea impactului majorării costurilor totale cu forța de muncă asupra sectorului concurențial. Modelul permite estimarea impactului creșterii salariului minim asupra câștigului mediu al fiecărei categorii ocupaționale și anume: muncitori necalificați; lucrători în domeniul serviciilor; lucrători calificați în agricultură, silvicultură, pescuit; operatori la instalații și mașini, asamblori de mașini și echipamente; muncitori calificați și asimilați; funcționari administrativi; tehnicieni și alți specialiști din domeniul tehnic; specialiști în diverse domenii de activitate.
- **Micromodelul pentru evaluarea impactului măsurilor de sprijin pentru mediul de afaceri**, care se bazează pe efectul economic multianual al diverselor scheme de ajutor de stat.

2.5. Creșterea vizibilității și prestigiului profesional al instituției

Activitatea și realizările CNP sunt dublate de interesul crescut al managementului pentru creșterea vizibilității interne și internaționale și al prestigiului profesional al

instituției, prin diseminarea rezultatelor și transferul acestora către economie și societate:

- Editarea trimestrială a buletinului „**Realizări și perspective**”, care cuprinde articole elaborate de specialiști din cadrul Comisiei Naționale de Prognoză sau de experți colaboratori. Tehnoredactarea și aducerea la starea *bun de tipar* se face în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză, iar cheltuielile ocazionate de realizarea acestui buletin sunt suportate din bugetul Comisiei Naționale de Prognoză. Buletinul se difuzează gratuit instituțiilor, organizațiilor sau persoanelor interesate și care lucrează în domeniu.
- **Participarea activă la conferințe** interne și internaționale a reprezentanților Comisiei Naționale de Prognoză, pentru prezentarea prognozelor și analizelor macroeconomice.
- Formularea poziției României cu privire la aspectele macroeconomice din concluziile rapoartelor misiunii Fondului Monetar aferente consultărilor în cadrul Articolului IV din Statutul FMI, runda 2017;
- Formularea și transmiterea de observații în domeniul de activitate al CNP cu privire la rapoartele FMI ocazionate de reuniunile de primăvară și toamnă din 2017.
- Participarea la elaborarea documentelor-suport pentru discuțiile cu diverse agenții de rating: Standard&Poor’s, Moody’s, Fitch, cu agenții de audit (Due Diligence) care fac monitorizarea situației economice și sociale în scopul estimării potențialului investițional al României. Actualizarea Prospectului de emisiune de titluri de stat pe piețele internaționale cu evoluțiile macroeconomice interne la zi.
- Primirea în practică a studenților/masteranzilor în baza contractului cadru de colaborare cu Academia de Studii Economice și la solicitarea Ministerului Finanțelor Publice.

2.6. Colaborare inter-instituțională și reprezentarea externă

CNP are o bună colaborare inter-instituțională cu instituțiile de profil. În acest sens, este de remarcat participarea activă în următoarele organisme:

- Comitetul Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat (CIAP) în cadrul căruia funcționează mai multe comitete consultative;
- Comitetul interministerial pentru coordonarea integrării domeniului protecției mediului în politicile și strategiile sectoriale la nivel național;
- Grupul de lucru pentru Strategia Europa 2020 (GLSE);
- Comisia Națională pentru Populație și Dezvoltare;
- Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social;
- Comitetul de Pregătire a Trecerii la Euro;
- Consiliul pentru Infrastructura de informații speciale (CINIS).

În baza HG nr. 486/2004, Comisia Națională de Prognoză este reprezentată, din partea sectorului public, în Consiliul de Export, care are ca obiectiv armonizarea strategiilor sectoriale, intersectoriale și regionale cu Strategia Națională de Export, precum și la stabilirea obiectivelor și priorităților în domeniul exportului.

Pe parcursul anului 2017, CNP a prezentat în cadrul Consiliului de Export următoarele analize și prognoze:

- Prognoza comerțului exterior pentru anul 2018, în corelare cu Prognoza macroeconomică de primăvară, care include și prognoza privind evoluția prețurilor la import și export, precum și evoluția structurii conform Clasificării produselor și serviciilor asociate activităților (CPSA).

Prognoza pe ramuri și subramuri a comerțului exterior are un caracter de noutate și a fost publicată în cadrul unor analize mai detaliate.

- Prognoza comerțului exterior pe clasele de bază ale Sistemului Conturilor Naționale (SCN) pentru perioada 2017-2021, ceea ce a reprezentat prima prognoză structurală a comerțului exterior pe termen mediu.

De asemenea, s-au elaborate studii privind comerțul exterior, care au fost transmise conducerii Consiliului de Export pentru a fi utilizate de experți din Ministerul pentru Mediul de afaceri, Comerț și Antreprenariat, respectiv:

- Evoluția recentă a comerțului exterior – aspecte calitative, analiză publicată în Revista Finanțe Publice și Contabilitate nr. 4/2017
- Modificări structurale după criză – industria și comerțul exterior din România, analiză publicată în Revista Finanțe Publice și contabilitate nr. 6/2017
- Competitivitatea prin preț a exportului românesc în semestrul I 2017, analiză publicată în Buletinul trimestrial nr, 3/2017 al Comisiei Naționale de Prognoză.

La nivelul procesului de decizie la nivelul Uniunii Europene se înscrie și reprezentarea României în cadrul Comitetului de Politici Economice, în grupurile de lucru subordonate care au atribuții la nivel tehnic. Aceasta constituie, pe lângă, consultările și negocierile din timpul realizării prognozelor de primăvară și toamnă ale ECFIN, principalele activități de reprezentare ale CNP în relația cu structurile CE. Grupurile de lucru în care CNP asigură reprezentarea sunt următoarele:

- LIME (Lisbon Methodology) care are ca principale atribuții stabilirea detaliilor metodologice cu privire la evaluarea îndeplinirii obiectivelor Strategiei Europa 2020, precum și a monitorizării dezechilibrelor din economiile statelor membre;
- Aging Working Group care se ocupă cu sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung din perspectiva constrângerilor demografice;
- Output-gap Working Group care stabilește metodologia de estimare a PIB potențial (și a output-gap), precum și a semielasticității în vederea determinării componentei ciclice a deficitului bugetar;
- Energy and Climate Change Working Group care se ocupă cu impactul economic și social al politicilor din domeniul energiei și al schimbărilor climatice;
- ACOR care revizuieste prognoza resurselor proprii ale bugetului comunitar pentru anul în curs (2017) și face prognoza acestora pentru anul următor (2018), în urma unui proces de comparare a prognozei CE a bazelor resurselor proprii (TVA, VNB) cu cea a statelor membre UE.

3. Activitatea de audit intern

Activitatea de audit intern s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. 1086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, ale Ordinului 1452/2014 pentru aprobarea normelor privind exercitarea activității de audit public intern în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, ale Codului privind conduita etică a auditorului intern și pe baza planului de audit public intern pentru anul 2017, aprobat de către președintele Comisiei Naționale de Prognoză.

Au fost planificate și realizate în anul 2017 un număr de 2 misiuni de regularitate, 1 misiune de audit de performanță și 1 misiune de urmărire a stadiului implementării recomandărilor (follow-up). Misiunile de audit public intern au vizat domeniile: controlul intern managerial, resursele umane și sistemul informatic. Gradul de realizare a misiunilor de audit intern se concretizează atât în numărul de misiuni realizate cât și în domeniile acoperite prin misiunile de audit.

Tipologie misiuni și domenii auditate în 2017

								Total misiuni
Asigurare							Consiliere	
Proces bugetar	Financiar contabil	Achiziții publice	Resurse umane	Sistem IT	Activitatea juridică	Fonduri comune -tare		
			1	1			2	4

Misiunile de regularitate realizate în anul 2017 au fost :

1. Evaluarea procesului și a stadiului de implementare a stadiului de control intern managerial.
2. Întocmirea, actualizarea și arhivarea fișelor de post în cadrul CNP.
3. Evaluarea sistemului informatic în cadrul CNP.
4. Monitorizarea implementării recomandărilor formulate în cadrul misiunilor anterioare.

Referitor la activitatea desfășurată de compartimentul audit din cadrul Comisiei Naționale de Prognoză în anul 2017 putem aprecia că recomandările formulate ca urmare a efectuării misiunilor de audit public intern au fost de natură să îmbunătățească eficiența și eficacitatea managementului riscului, precum și procesele de guvernanță, iar activitatea de audit intern a devenit un partener de bază al managementului, în obținerea de rezultate cât mai bune în condiții de siguranță sporită.

4. Auditul extern

În cursul anului 2017, reprezentanții ai Curții de Conturi a României au efectuat o misiune de audit financiar asupra contului anual de execuție bugetară aferent anului 2016. Situațiile financiare la data de 31.12.2016 supuse auditului au cuprins bilanțul, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie, situația modificărilor în structura activelor/capitalurilor, anexele la situațiile financiare care includ politici contabile și note explicative, conturile de execuție bugetară, neînregistrându-se eventuale prejudicii.

La finalul misiunii a fost emis un certificat de conformitate prin care s-a luat act de faptul că în raportul de audit financiar a fost formulată o opinie nemodificată, întrucât :

a) situațiile financiare auditate au fost întocmite din toate punctele de vedere semnificative, în conformitate cu cadrul general de raportare financiară aplicabil în România și au oferit o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor economice ale entității;

b) modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli al entității verificate sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea verificată și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;

c) toate informațiile de importanță semnificativă privind situațiile financiare sunt prezentate corect.

ANEXĂ

Numărul maxim de posturi: 135, exclusiv demnitarul și posturile aferente cabinetului

Structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză

